

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **P. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2012, č. j. 61 Az 5/2011 - 26,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2012, č. j. 61 Az 5/2011 - 26, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 31. 1. 2012, č. j. 61 Az 5/2011 - 26, zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „stěžovatel“) ze dne 2. 3. 2011, č. j. OAM-39/LE-PA03-PA03-2011, kterým byla žádost žalobce (dále jen „účastník řízení“) o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 352/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že z obsahu správního spisu vyplývá zcela jednoznačně, že účastník řízení opakovaně uváděl jako důvod, pro nějž se obává návratu na Ukrajinu, roznášení předvolebních letáků v rámci předvolební kampaně strany Julie Tymošenkové „Naše Ukrajina“. Z této skutečnosti dovozuje, že za tuto agitaci a propagandu v průběhu voleb v roce 2008 by mu v zemi původu hrozilo uvěznění. Tyto obavy stěžovatel v odůvodnění svého rozhodnutí hodnotí jako spekulativní a zároveň je hodnotí i ve vztahu k informacím o zemi původu. Podle krajského soudu se jedná o

skutečnosti, které mohou být ve vztahu k ust. § 12 písm. a) zákona o azylu významné pro udělení mezinárodní ochrany, pokud by byly shledány pravdivými a opodstatněnými. Jestliže takové skutečnosti účastník řízení v průběhu správního řízení uváděl, bylo na místě, aby stěžovatel rozhodl, zda se mu mezinárodní ochrana uděluje či neuděluje. Stěžovatel však na zjištěný skutkový stav aplikoval ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Předpokladem takového rozhodnutí ovšem je, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany v průběhu řízení neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu. Rozhodnutí stěžovatele je proto podle krajského soudu nezákonné z důvodu rozporu mezi jeho výrokem a odůvodněním.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., v níž namítal, že tento rozpor neexistuje, protože se řádně zabýval tvrzeními žadatele o udělení mezinárodní ochrany a zkoumal je i pohledem shromážděných informací o jeho zemi původu. Výsledkem správního řízení pak byl zjištěný skutečný stav věci, z něhož jednoznačně plynulo, že účastník řízení neuváděl žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu. V souladu s tímto zjištěným stavem věci vydal stěžovatel rozhodnutí o zamítnutí žádosti jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a svůj závěr konformním způsobem odůvodnil. Krajský soud tak pochybil a vybočil i z mantinelů judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009 - 65, ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006 - 72, a ze dne 18. 4. 2006, č. j. 2 Azs 284/2005 - 73). Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatelky, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatelky je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě

změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, neboť shledal pochybení krajského soudu při výkladu hmotného práva, které je takového charakteru, že mohlo mít vliv na věcné rozhodnutí soudu.

Stěžovatel na základě provedeného řízení dospěl k závěru, že jeho žádost je ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zjevně nedůvodná, protože účastník řízení neuváděl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu.

Smyslem řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je posoudit jednak všechna tvrzení žadatele vztahující se k jeho důvodům, pro něž se obává návratu do země původu, a dále aktuální situaci v zemi původu. Žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany je nutno posuzovat na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, jak již vyjádřil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz. V usnesení ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 Azs 5/2011 – 58, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že ze zásady non-refoulemet (čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb.) vyplývá primární povinnost státu nevystavit žadatele reálné hrozbě závažné újmy podle ust. § 14a zákona o azylu.

Těmto požadavkům stěžovatel vzhledem k obsahu odůvodnění rozhodnutí dostál. Jeho rozhodnutí tak materiálně odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu. Účastníkem řízení uváděné aktivity spočívající v roznášení letáků v průběhu kampaně Julie Tymošenkové, kterými si přivydělával, stěžovatel nepovažoval v kontextu informací o zemi původu za skutečnost, která by mohla nasvědčovat tomu, že účastníku řízení hrozí pronásledování či vážná újma v souvislosti s těmito aktivitami. V dané věci se tak účastníku řízení dostalo plného posouzení všech jím uváděných důvodů a skutečnost, že stěžovatel posoudil žádost jako zjevně nedůvodnou a nerozhodl, že se mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona o azylu neuděluje, nemá v žádném ohledu vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Pokud jde o posouzení aktivit účastníka řízení z hlediska hrozby vážné újmy, k této otázce již existuje judikatura Nejvyššího správního soudu (viz usnesení ze dne 11. 2. 2009, č. j. 5 Azs 70/2008 – 55, dostupné na ww.nssoud.cz).

K rozporu mezi výrokem a odůvodněním by mohlo dojít, kdyby stěžovatel v odůvodnění shledal, že je u účastníka řízení dána existence důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, ale ve výroku by nerozhodoval o neudělení mezinárodní ochrany nebo naopak. Rovněž by takový rozpor mohl existovat v případě, že by stěžovatel ve výroku rozhodl o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně neodůvodněné, ačkoliv by z odůvodnění vyplývalo, že skutkové okolnosti či právní hodnocení žádosti nebyly jednoznačné, ale naopak byly nejednoznačné a vyžadovaly další dokazování. Krajský soud tak pochybil, pokud rozhodnutí stěžovatele zrušil.

Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 4 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O věci bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu